بسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: **۵**
پایه دوازدهم دوره متوسطه	ساعت شروع : **۸صبح**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۱۰/۹**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان سال دوازدهم رشته های نظری درنوبت **دی ماه** سال **تحصیلی ۱۴۰۲**		*تذکر: گزینه ها را فقط با تیک کوچک مشخص کنید.*	

ردیف	الف) تاریخ ادبیات (۲) نمره	بارم
۱	درستی یا نادرستی گزینه های زیر را مشخص کنید. الف:فعالیت اصلی میرزا محمّد صادق امیری فراهانی سرودن اشعار سیاسی و وطنی بود الف:درست ☐ ب: نادرست ☐ ب:جایگاه خانوادگی عارف قزوینی مانع از قرار گرفتن او درردیف شاعران آزادی خواه شد.الف: درست ☐ ب: نادرست ☐	/۵
۲	کدام گزینه از عوامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی نیست؟ الف: تاراج کتابخانهٔ اصفهان ☐ ب: توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و مدح شاهان ☐ ج: تأثیر جنگهای نافرجام ایران و روس ☐ د: تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیهٔ تزاری ☐	/۲۵
۳	کدامیک از گزینه ها به ترتیب، رونق بازار سیاسی و مطبوعاتی را در شهرهای ایران دورهٔ بیداری نشان می دهد؟ الف: تبریز – تهران ☐ ب: تهران – رشت ☐ ج: تهران – تبریز ☐ د: تبریز – رشت ☐	/۲۵
۴	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامهٔ فارسی پرداخت که بود؟ الف: میرزا آقا تبریزی ☐ ب: محمدباقرمیرزا خسروی ☐ ج: میرزاحبیب اصفهانی ☐ د: ناظم الاسلام کرمانی☐	/۲۵
۵	درکدام گزینه نام اثر و صاحب آن صحیح نیست؟ الف: روزنامهٔ مجلس- ادیب الممالک فراهانی ☐ ب: روزنامهٔ نسیم شمال- سید اشرف الدین گیلانی ☐ ج: مجلهٔ دانشکده – ملک الشعرای بهار ☐ د: مجلهٔ نوبهار – میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی ☐	/۲۵
۶	هر یک از گزینه های زیر مُعَرِف چه کسانی در دوره ی بیداری هستند؟ الف:«او با تغییر سبک نگارش، تکلّف را در نثر از بین برد. وی احیاکنندهٔ نثر فارسی است.» ..... ب:« وی با روزنامهٔ صور اسرافیل همکاری داشت و در استانبول روزنامه ی سروش را منتشر کرد»	/۵
	ب: سبک شناسی (۲)نمره	
۷	سبک بازگشت،بازگشتی به دوره های.....و.....بود. الف)هندی ،خراسانی ☐ ب)معاصر،عراقی ☐ ج)خراسانی،عراقی ☐ د)خراسانی،اصفهانی ☐	/۲۵
۸	از بارز ترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری چیست ؟.....	/۲۵
۹	هر یک از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک قلمروهای (زبانی ، ادبی، فکری) دوره بیداری (مشروطه) است؟ الف: مردم به سرودن قالب های (مستزاد و چهار پاره) و تصنیف شعر رغبت بیشتری داشتند. ..... ب : مصامین سیاسی، اجتماعی و وطنی رونق یافت.	/۵
۱۰	جای خالی عبارت «بسیاری از نثر های دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع..... می پردازد.» تکمیل کنید.	/۲۵
۱۱	کاربرد کلمات کدام گزینه ،به بهترین شکل بیانگر سطح زبانی شعر عصر بیداری است ؟ الف: تربیت ، قانون ☐ ب: خلیدن ، بادافره ☐ ج: حکم گزاران ، لاله عذاران ☐ د: گلشن ،احباب ☐	/۲۵
	ص ۱ از ۴	

www.kanoonir

بسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: **۵**
پایه دوازدهم دوره متوسطه	ساعت شروع : **۸صبح**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۱۰/۹**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان سال دوازدهم رشته های نظری درنوبت دی ماه سال تحصیلی ۱۴۰۲		*تذکر: گزینه ها را فقط با تیک کوچک مشخص کنید.*	

ردیف	ادامه ی بخش سبک شناسی	بارم
۱۲	کدام گروه ازشاعران به زبان پرصلابت گذشته وفادارماندند؟ الف:ملک الشعرابهار،ادیب الممالک فراهانی ☐ ب)سیداشرف الدین گیلانی،عارف قزوینی ☐ ج: ملک الشعرا بهار،عارف قزوینی ☐ د)عارف قزوینی،ادیب الممالک فراهانی ☐	/۲۵
۱۳	نگرش شاعران ونویسندگان دورهٔ بیداری نسبت به جهان.....تغییر یافت و ازکلی نگری وذهنیّت گرایی به جزیی نگری و.....تغییرکرد. الف: بیرون،واقع بینی ☐ ب:آخرت،عینیّت گرایی ☐ ج:بیرون،عینیّت گرایی ☐ د: بیرون،تخیّلی ☐	/۲۵
	بخش سوم :موسیقی شعر (وزن شعر) (۶ نمره)	
۱۴	نشانه های هجایی (⏑ ⏑ ـ U ـ U U ـ U ⏑ ⏑ ـ U ـ U ـ) مربوط به کدامیک از بیت های زیر است؟ ..... الف: ماه فرو ماند از جمال محمّد سرو نباشد به اعتدال محمّد ب: بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست ج: از کردهٔ خویشتن پشیمانم جز توبه ره دیگر نمی دانم د: تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت	/۲۵
۱۵	وزن بیت« به حُسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد *تو را در این سخن انکار کار ما نرسد »در کدام گزینه درست آمده ؟ الف: فاعلاتن مفاعلن فعلن ☐ ب: فعولن فعولن فعولن فعولن ☐ ج:مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل ☐ د: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن ☐	/۲۵
۱۶	تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال آمده با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید. الف: «آهوی دشت» (⏑ U U ـ U ـ U) .....ب: « درخت دوستی» (U ـ ⏑ ⏑ ـ U ـ).....	/۵
۱۷	از بیت های زیر، برای انواع وزن یک نمونه انتخاب کنید « .همسان تک لختی، ناهمسان و همسان دولختی » الف: پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی * گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ..... ب: راستی کن که راستان رستند * راستان در جهان قوی دستند..... ج:تفرّج کنان در هوا و هوس * گذشتیم بر خاک بسیار کس.....	/۷۵
۱۸	کدام گزینه دو وزنی نیست؟ ..... الف :ای سرو بلند قامت دوست * وه وه که شمایلت چه نیکوست! ب:لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست* لختی بخند خنده ی گل زیبا است ج: ای همه هستی ز تو پیدا شده * خاک ضعیف از تو توانا شده د: همّت طلب از باطن پیران سحر خیز* زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند	/۲۵
۱۹	هماهنگی موسیقایی مصراع ها، بیانگر چیست؟.....	/۲۵

بسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: **۵**
پایه دوازدهم دوره متوسطه	ساعت شروع : **۸صبح**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۱۰/۹**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان سال دوازدهم رشته های نظری درنوبت **دی ماه** سال **تحصیلی ۱۴۰۲**		*تذکر: گزینه ها را فقط با تیک کوچک مشخص کنید.*	

ردیف	ادامه ی موسیقی شعر (وزن شعر)	بارم
۲۰	در بحث تغیر کمیّت مصوت ها ،مصوت بلند .....هیچ وقت تغییر نمی کند و از مصوت های کوتاه ، مصوت(فتحه ـَ)فقط بر روی صامت «.....» امکان تغییر دارد.	/۵
۲۱	شاعر به ترتیب درکدام یک از هجاهای بیت مصراع اول و دوم زیر از اختیار زبانی استفاده کرده است؟ تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت الف: چهارم - نهم ☐ ب: اول - ششم ☐ ج: اول - نهم ☐ د: چهارم - ششم ☐	/۲۵
۲۲	در کدام یک از ترکیب های زیر احتمال حذف همزه وجود ندارد؟ الف: باز این ☐ ب: دردِ آدم ☐ ج: آتش اَست ☐ د: در آیِنه ☐	/۲۵
۲۳	باتوجّه به بیت مقابل به پرسشها پاسخ دهید.«آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم*از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم» الف: مصرع اول بیت را تقطیع کنید. ..... ب :ارکان معادل بیت را به گونه ای بنویسیدکه « همسان» باشد . ..... ج: در یک از مصراع ها، یک اختیار شاعری زبانی مشخّص کنید.	۱/۲۵
۲۴	دربیت زیر امکان چند مورد حذف همزه وجود دارد؟ ..... « من و باد صبا مسکین دو سر گردان بی حاصل * من از افسون چشمش مست و او از بوی گیسویش»	/۲۵
۲۵	- تقطیع و نشانه های هجایی واژه ها در کدام گزینه درست آمده است؟ الف: سیاست نامه : سِ / یا / سَت/ نا/ مِ (U ـ ـ ـ U) ☐ ب: گیاهخوار : گی / یا / ه / خا / ر (ـ ـ U ـ U) ☐ ج: یارانه : یا / را / نه (ـ ـ ـ) ☐ د: بیاموز : بی/ یا/ مو/ ز (ـ ـ ـ U) ☐	/۲۵
۲۶	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شد ه است؟..... الف: ...*ای گنبد گیتی ای دماوند. (مستفعل /فاعلات /فع لن) ب: ...* و اهریمن زشت خو حصاری. (فعلاتن/ مفاعن/ فعولن)	/۲۵
۲۷	در کدام هجاهای بیت زیر تغییر کمیّت هجای کوتاه به بلند صورت گرفته است؟..... «به می سجّاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید * که سالک بی خبر نبود ز راه و رسم منزل ها»	/۵
۲۸	تغییر کمیّت مصوت بلند به کوتاه در کدام هجای بیت زیر رخ داده است؟. ..... «راستی آموز بسی جو فروش* هست در این شهر که گندم نماست»	/۲۵

www.kanoon.ir

بسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: **۵**
پایه دوازدهم دوره متوسطه	ساعت شروع : **۸صبح**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۱۰/۹**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان سال دوازدهم رشته های نظری درنوبت دی ماه سال تحصیلی ۱۴۰۲		*تذکر: گزینه ها را فقط با تیک کوچک مشخص کنید.*	

ردیف	سؤالات	بارم
	بخش چهارم زیبایی شناسی: (۶ نمره)	
۲۹	**در ابیات زیرآرایه‌های(مراعات نظیر ، تلمیح ،لف و نشر و تضمین) را بیابید. (هر بیت یک آرایه ی غیر تکراری)** **الف: آسمان بار امانت نتوانست کشید * قرعهٔ کار به نام من دیوانه زدند** **ب: عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عَبَدناکَ حقَّ عبادتِک.** **ج: شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید * مگر مساحت رنج مرا حساب کنید** **د: دل و کشورت جمع و معمور باد * ز مَلکت پراکندگی دور باد**	**۱**
۳۰	**برای هریک از ابیات زیر ، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید؟الف:..... ب: .....** **الف: باز در آن هوای مه آلود / پاک کن هایی از ابر تیره / خط خورشید را پاک می کرد(مراعات نظیر ـ تناقض)** **ب: نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت * متحیّرم چه نامم ، شه مُلک لا فتی را (تضمین – تلمیح)**	**/۵**
۳۱	**با توجه به بیت «روی و چشمی دارم اندر مِهر او* کاین گهر می ریزد و آ ن زَر می زند » به سوالات زیر پاسخ دهید.** **الف: نوع لف و نشر را مشخص کنید. ..... ب: لف اوّل و نشر دوم را بنویسید. .....**	**/۵**
۳۲	**تناقض موجود در بیت زیر را توضیح دهید. .....** **«زکوی یار می آید نسیم باد نوروزی * از این باد ار مدد خواهی ،چراغ دل بر افروزی» .....**	**/۵**
۳۳	**با توجّه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید.** **« از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب *وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم»** **الف: دربیت چند جفت واژه ی متضاد وجود دارد؟ ..... ب: لف های مصراع اول و نشر های مصراع دوم را بنویسید.** **۱- لف های مصراع اوّل :..... و ..... ۲- نشر های مصرع دوّم : .....و .....**	**۱**
۳۴	**در کدام یک از بیت های زیرتضمین به کار نرفته است.؟ توضیح دهید.** **الف: ازخون دل نوشتم نزدیک دوست نامه* اِنی رایت دَهراً مِن هجرک القیامه** **ب:چشم حافظ زیربام قصر آن حوری سرشت *شیوه ی« جنات تجری تحتها الانهار»داشت.**	**/۵**
۳۵	**دربیت زیر برای ایجاد آرایه تلمیح شاعر به کدام داستان تاریخی ـ مذهبی اشاره دارد؟** **گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ* نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا**	**/۵**

www-kanoon-ir

بسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: **۵**
پایه دوازدهم دوره متوسطه	ساعت شروع : **۸صبح**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۲/۱۰/۹**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان سال دوازدهم رشته های نظری درنوبت **دی ماه** سال **تحصیلی ۱۴۰۲**		تذکر: گزینه ها را فقط با تیک کوچک مشخص کنید.	

ردیف	ادامه سوالات بخش چهار (زیبایی شناسی)	بارم
۳۶	کدام آرایه‌ها همگی در بیت مقابل وجود دارد؟« گر ندیدی قبض و بسط عشق را* گریه ی مینا نگرخندیدن ساغر ببین» الف:تضاد، استعاره مصرحه ☐ ب: لف و نشر مرتب، استعاره مکنیه ☐ ج:لف و نشر مشوش، مراعات نظیر ☐	/۵
۳۷	تضمین به کار رفته در عبارت زیر را مختصراً توضیح دهید. «آخرین چراغ امپراتوری را موسولینی روشن کرد که چند صباحی تا حبشه و قلب آفریقا پیش راند امّا همه میدانیم که دولت مستعجل بود»	/۵
۳۸	دربیت زیرلف ها و نشر ها را بیابید و نوع لف و نشر را تعیین کنید. دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی * مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند	/۵
	بخش پنجم : نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۳۹	با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید غلغلی انداخته ای در شهر تهران ای قلم * خوش حمایت می کنی از شرع و قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم * مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف: یک مورد آرایه ی بدیع لفظی بیابید و بنویسید. ب: یک مورد آرایه ی بدیع معنوی بیابید و بنویسید. ج: سراینده شعر کیست؟	/۷۵
۴۰	با توجه به سروده ی زیر به پرسش های خواسته شده پاسخ دهید. «من نمازم را وقتی می خوانم /که اذانش را باد گفته باشد/سر گل دستهٔ سرو/من نمازم را پی تکبیرةالاحرام علف می خوانم /پی قد قامت موج» الف : قالب سروده را بنویسید ..... ب: سروده از کیست؟ ..... ج : چهار آرایه ی غیر تکراری بیابید و بنویسید.	۱/۵
۴۱	متن زی را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. « مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه ی شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلیه ی مراودات را در بسته ..» الف: کدام ویژگی در متن، این نوشته را به گلستان سعدی نزدیک می کند ؟ از متن مثالی بیاورید./۵ ب: متن از کدام اثر معروف نویسنده است؟/۲۵ ج: از متن دو کنایه بیابید و بنویسید/۵ د: در متن چند تشبیه وجود دارد؟/۲۵ هـ : «طایر مکاتبات» ذهن را به چه سمتی سوق می دهد؟(چه نوع ارتباطی را یادآور می شود؟)	۱/۷۵
جمع	موفق باشیـــــد	۲۰